

A kis hal hálája

Volt egyszer egy szegény özvegyasszony. Annak volt egy olyan tizenöt-tizenhat év körüli fia. Egy szép napon mondja az asszony a fiának: - Eredj ki, fiam, a folyóra, hozz egy kártyus vizet, me holnap akarok sütni egy kis kenyeret, legyen amivel dagasszak! Kiment a fiú, megmerítette a kártyust. Ahogy teli volt, látja, hogy a folyón lefelé jön vagy tizenkét halász. Letette a kártyust maga mellé, és úgy bámulta, még a halászok elmentek. Akkor fölemeli a kártyust, vigye bé a vizet, meglátja, hogy a kártyusban egy kis hal fickándozik. Felemeli, hogy öntse vissza a folyóba, a kis hal megszólal: - Amér megmentetted az életemet a halászoktól, bármiféle szükséged lesz, csak gondolj rám, minden teljesülni fog! Hazavitte a fiú a vizet. Reggel korán mondja neki az édesanyja: - Hallod, fiam, még megdagasztom a kenyérnek valót, eredj ki az erdőre, hozzá egy kis fát, amivel kihevítsük a kemencét! Ki is ment a fiú, látott egy sorban tizenkét méter fát összerakva. Felállott a leghátulsó méter tetejére, volt véle egy kis ostor, avval elkezdett pattogatni. Ajjutott az eszibe, ha megindulna ez a sok méter előtte hazamenni. Csuda történik, a méter elkezd menni, ú pedig a tetejin pattogatott. Mikor béirt a városba, az egész város csudájára állott, hogy az a fiú előtt menyen a fa hazafelé. Abban a városban lakott egy király. Volt egy gyönyörűséges szép lánya. Aztat annyira féltette a király, soha a szobából ki nem engedte. Két-három nő vigyázott rá. Mikor azok a nők meglátták a famenetet, elkezdtek csudálkozni. Mondják a királykisasszonynak, jöjjön hamar az ablakhoz, nízze meg a csudát. Oda is ment, kinízett. A fiú meglátta a fa tetejiről, megakadt a szeme rajta. Odakiált: - Te szép lány, lennél terhes éntüllem! A fiú hazament a fával. Telik-múlik az idő, a királykisasszonynak születik egy kislánya. A király, mikor megtudta, haragudott, bosszankodott. Nem tudta elgondolni, ez a csuda hogy történhetett. Hivatta az összes legényeket a városból, egy rakásra gyűjtötte őket. A kis unokája már tudott járni, és azt mondja a király: - Akihez a gyerek menyen, allesz az apja! Hát csak mi történik? A kislány odaszalad a szegény özvegyasszony fiához. - Te volnál az? - mondja a király. - Ezennel kitagadlak benneteket! Hozatott egy nagy hordót, belétette a lányát, urát, unokáját, kivitette a hordót a folyóra, leeresztette a vizen, hadd menjenek! Vitte a víz őket. Egyszer mondja a királylány: - Férjem uram, olyan éhes vagyok, enném valamit! -Kérdi a férfi: - Szereted a tejes pulizskát? Alighogy ezt kimondja, ott egy nagy tál tejes pulizska előttök, három kanál mellette. Nekifognak, esznek. Mikor jóllaktak, kérdi a királylány: - Hogy csináltad eztet? Elmondta, hogy hogy járt ú a kis hallal.

- Hát akkor te poroncsolj neki, hogy legyen víge ennek az utazásnak! Alighogy a férfi elgondolta, a hordó a parthoz ütődik, mind a hárman egy szép rítire hullottak a hordóbúl. - Most már mit csináljunk? - kérdezte a fiú. Mondja a királykisasszony: - Gondolj egy szép kastélyt, ami színaranybúl legyen, abban étel-ital fogyhatatlan legyen! . Mikor ezt végiggondolta, ott állott előttök egy szép aranypalota. Megolvasták, kilencvenkilenc szobábúl állott. Volt még egy századik is, de elég volt nekik a kilencvenkilenc, a századikra rá se gondoltak. De ennek a palotának olyan híre támadt, még a királyhoz is eljutott. Jöttek grófok, hercegek megbámulni a szép palotát. Egy éjjel megálmodja a férfi, előtte volt a kis hal, azt mondja neki: - Holnap eljő a király. A századik szobában ott van a király ábrázatja és a királyné ábrázatja, de ne mutasd meg nekik, hanem mikor a király kimúlatta magát, én lopok egy arany poharat a király zsebibe! Mikor elindulnak, keresd meg az egész palotában, szaladj a királyhoz, mondd, hogy megloptak! Másnap reggel jött egy futár, jelentette, hogy érkezik a király egy század katonával. Meg is érkeztek. Volt ott enni-innivaló mindenkinek. Megbámulta a király és a királyné a szép aranypalotát. Itt ültek vendégségbe három nap és három éjjel. Negyedik nap reggel, mikor megreggeliztek, a király búcsút vett az aranypalota gazdájátúl, összeszedte a katonáit, elindultak. Alig mentek a palotátúl vagy száz lépésre, futott a gazda utánok: - Felséges királyom, megloptak. Elveszett egy arany poharam! Megkeresték az összes katonáknál, egynél se találták. A király már bosszús volt, odakapott a zsebihez, megérzi, hogy az új zsebiben van. Kiveszi nagy szégyennel, odaadja. Megszólal a palotatulajdonos: - Felséges királyom, jöjjenek vissza! Ahogy visszamentek, bévezetik a királyt a századik szobába, és mondja: - Felséges királyom, itt ez a takaró alatt egy pár embernek van az arcképe, az én apósomat és anyósomat ábrázolja. Mikor levették a takarót, a király nagy csudálkozva látja a saját arcképet és a feleségét. Elgondolkozott, megkérdezte: - Tulajdonképpen uraságod kicsoda? Elmondta osztán, hogy új az a szegény fiú, akit a király leányával, unokájával a vízre tett. Azt is elmondta, hogy milyen csuda történt. A király úgy megörült, összevissza csókolta vejit, leányát, unokáját. Ő is ottmaradt, onnan kormányozta az országát. Még máma is ott van, ha meg nem halt.

Elmondta: Máté György bálint szerk. Kovács Ágnes Rózsafiú és Tulipánleány - Akadémiai Kiadó Budapest - 1987